

Arabaların motor sesleri korna seslerine karışmış caddede insanlar sağa sola koşuşturarak iş yerlerine yetişmeye çalışıyordu. Caddedeki gürültü insanların düşüncelerini bile dağıtıyordu. Sakinlik, dinginlik bu ortamda bulunabilecek şeyler değildi. Keşmekeş haline gelmiş trafikte bir minibüs dinlene dinlene hedefine doğru ilerliyordu. Böyle kaplumbağa hızında gitmesinin nedeni önünü kapatan, sıraya dizilmiş arabalardı. Yoksa kaplumbağa bir tavşana dönüşecek ve hızla son durağa doğru yol alacaktı. Çünkü yeniden dönüş yoluna girecek ve ne kadar çok bu yolları gidip gelirse o kadar çok yolcu taşıyacaktı. Bu da o kadar çok müşteri demektir ki; günün hâsılatını arttıracaktı. Bu mantıkla hareket eden şoför trafiğin her sabah böyle sıkışık olduğunu bildiği halde, alışmamış gibi sesli bir şekilde lanet okuyordu trafiğe. Şoförün ettiği bedduaları, küfürleri tüm yolcular duyuyordu. Ancak haklı olduğunu düşündükleri için olsa gerek, kimse sesini çıkarmıyordu.

Minibüste üçüncü sıra koltukta oturan iri yarı adam da sesini çıkarmıyordu. Yedi köşeli şapkasını dizinin üstünde tutan bu adamın kırkına merdiven dayamış olmasına rağmen yüzünde tek bir çizgi ya da kırıksıklık yoktu. Buna rağmen saçındaki ak teller daha fazlaydı ve beyazlık uzaktan bile göze çarpıyordu. Bu beyazlık yüzüne de yansımıştı; iri gözlerinin parlaklığıyla birlikte yüzü aydınlık saçıyordu. Bu aydınlık karşısındaki her insanı sarabilecek güçteydi. Kendisi de bunu farkındaydı sanki. Üzerindeki tuniğe benzer pardösüsü ona gizemli bir hava katıyordu. Koltuğunda sessizce etrafı dinliyordu. Duyduğu ise gürültüden, küfür ve bedduadan başka bir şey değildi. Bunlara bir de yanında oturan genç bir çocuğun kulağındaki kulaklıklardan gelen cızırtı sesi ekleniyordu. İçinden ‘insanların yaşamı ne kadar zorlaştırdığı’ düşüncesi geçti. Oysa hayat o kadar basitti ki... Basit yaşamak, doğayla uyum içinde olmak yaşamın kendisiydi, ona göre. Yanındaki çocuğa bir şey sormak istedi. Ama onu rahatsız edeceği endişesine kapıldı ve kendini durdurdu. Dışarıdan gelen uzun bir korna sesi onun bunu yapması gerektiğini söyledi sanki. Çok eski zamanlarda yaşamış bir filozof aklına geldi. Kendisini at sineğine benzeten filozof... “Ben insanları rahatsız eden bir at sineğiyim.” diyordu kendisi için. Bu Sokrates’ten başkası değildi. “Rahatsız olacaksa olsun.” dedi içinden ve çocuğa dönüp:

- Merhaba, dedi.

Ancak çocuk onu duymadı bile. Yirmili yaşlarda, saçını kirpi dikenini gibi dikmiş, favorileri uzun bu çocuk çizgileri farklı renkte fakat uyumlu bir kazak giymişti. Müziğin sesini o kadar çok açmıştı ki; dışarıyla bağlantısını tamamen kesmişti. Adamın eliyle dürtmekten başka çaresi yoktu. Eliyle onu koluna dokundu. O anda çocuk kulaklığın tekini kulağından çıkardı ve yanındaki iri yarı adama döndü. Adam yeniden:

- Merhaba, dedi.

Çocuk şaşırarak cevap verdi:

- Merhaba!

Adam gayet kibar bir sesle sordu:

- Müziğin sesini biraz kısman mümkün mü?

- Tabi, kısarım. Rahatsız ettim galiba, özür dilerim.

- Önemli değil, aslında ben bir şey sormak istiyorum.

- Tabi, buyurun.

- Ben burada misafirim. Yolumu şaşırdım da... Acaba özgürlüğe nasıl gidebilirim?

- Özgürlük Parkı'na mı?

- Park yok, sadece özgürlüğe...

Çocuk şaşkın bir yüz ifadesiyle:

- Bilmem, anlayamadım sizi.

- Özgürlük adı senin de biraz önce dediğin gibi çeşitli yerlere verilmiş. Özgürlük Parkı bunlardan biri... Özgürlük Anıtı da aynı... Siyasetçilerin dillerinden düşürmediği bu sözcüğü, bazı markalar da reklâmlarda sıkça kullanır. Ancak benim bahsettiğim gerçek özgürlük...

Kulaklıktan gelen gürültülü müziği dinleyemediği için canı sıkılan çocuk, yanındaki adamın sözleri üzerine de merak içine girdi.

- Gerçek özgürlüğü arıyorsun. Ama maalesef, ben nerede olduğunu bilmiyorum.

- Hayır, biliyorsun.

Çocuk öteki kulağındaki kulaklığı da çıkarttıktan sonra sordu:

- Peki, nerdeymiş?

- Biraz da kendi içini dinle, o sana söyleyecektir. İçindeki ses, gerçek özgürlüğe götürecektir seni.

- O zaman sen kendi iç sesini dinleyip özgürlüğe ulaşmış olmalısın. Nasıl gidileceğini bildiğine göre...

- İnsan ne kadar doğasına uygun davranırsa o kadar özgürleşir. Doğayla uyum içinde olursa kendi özgürlüğüne kavuşur.

- Nasıl yani?

- Yani bizi doğamızdan, kendimizden uzaklaştıran araçlara kapılmamalıyız. Araçlar her zaman araç olarak kalmalı, amaç haline gelmemeli. Bütün zamanımızı araçlar almamalı. Zamanımızı asıl amaçlar için kullanmalıyız.

- Nedir bu asıl amaçlar?

- Dünyaya geliş amacımız. Bu amaca yönelik davranışlar da özgür davranışlardır.

- Hala asıl amacımın ne olduğunu bilmiyorum. Bilmediğim için onu gerçekleştirecek davranışlara giremiyorum. Oysa ben kendimi özgür sanıyordum.

- Sen de özgürlüğü aramaya başlıyorsun galiba. Ama nasıl bulacağını söyledim. İç sesini dinle. Elif-i Taç "Kendini bil." der. Kendini bilen evreni bilir.

- Elif-i Taç kim? Ayrıca seni de tanımıyorum.

- Elif-i Taç pirimiz Hacı Bektaş Veli'dir. Nice insanların kalplerini yumuşatmış, nice insanlara yol göstermiştir. Onun ilmi hiç kurumayan pınardır. Dünyaya yayılmış bir pınar... Bana gelince benim adım Âşık.

- Âşık mı, ne garip bir ad.

- Âşık asıl adım değil aslında. Geçmişte atalarımız kendilerine "Işık" derlermiş. Zamanla "Işık" adı "Âşık" a dönüşmüş. Daha doğrusu dönüşmek zorunda kalmış. Çünkü o dönemlerde karanlık güçler "Işık"ı yok etmek istemiş. "Işık" da "Âşık" olarak kendini korumuş. Yani adım "Işık" tan geliyor. Karanlığı aydınlatan Işık... Peki ya senin adın?

- Benim adım Can.

- Güzel bir ad.

- Senin adın da öyle. Peki sen adın gibi karanlığı aydınlatıyor musun? Ya da şöyle sorayım. Dünyadaki asıl amaçlarını gerçekleştirmek için çaba gösteriyor musun?

- Elimden geldiğince... Uzak Doğu'da bir bilge şöyle demiş: "Karanlığa küfredeceğine bir mum yak." Konfüçyüs'ün bir sözü... Bende gücüm yettiği ölçüde karanlığa, cahilliğe karşı mücadele ediyorum. Bu mücadelem küçük bir mum ışığı da olsa karanlıkta parlayacaktır. Ateşi söndürmemek için elimden geleni yapıyorum.

- Şimdi benimle konuşman da bu çabalarından biri mi?

- Evet, öyle söylenebilir.

- Bu bana değer verdiğini gösterir. Teşekkür ederim. Yalnız ben hala dünyadaki asıl amacımın ne olduğunu anlayamadım.

- Biraz önce de söylediğim gibi kendi iç sesini dinle. O sana amaçlarını söyleyecektir. En büyük öğretmen odur. Arifler yolu gösterir, o yolda yürümek insanlara kalmıştır. O yol ışıklı yoldur. Işıklı yola seni götürecek olan vicdanındır, iç sesindir. Işıklı yolu aydınlatan ise ariflerdir, veliler, erenlerdir. İşte ben de bu ışıklı yola âşık oldum. O yüzden bana Âşık derler. Karanlığa karşı mücadele geçmişte vardı, bugün var, gelecekte de olacaktır. Hallac-ı Mansur, Nesimi, Pir Sultan Abdal gibi erenler geçmişte karanlıkla mücadele ettiler. Bugün de bu mücadele sürüyor. Biz de safımızı iyi seçmeliyiz. Düşünce karanlığına ışık tutanlara ne mutlu...

O sırada şoför bir küfür daha savurdu trafiğe. Can şoföre döndü, baktı. Konfüçyüs'ün sözü aklına geldi. Sonra yanındaki adama döndü; fakat yanında kimse yoktu. Öteki koltuklara döndü, baktı. Başka yolcular vardı; ama Âşık yoktu. Minibüsten inmiş olması da imkânsızdı; çünkü minibüs durmamıştı. Sonra düşündü: "Yoksa Âşık kendisi miydi? Onun sesi, kendi iç sesi miydi? O sesi dinlemeli ve karanlığa ışık olmalıydı. Yüzü Âşık'ın yüzü gibi aydınlanmıştı.